

(Rozh. ze dne 6. května 1919, R I 174/19.)

Opověď firmy »Ústav pro vědecké závodní vedení (laboratoř pro hospodářskou psychologii a nauku o závodním řízení), společnost s obmezeným ručením« v P. vrátil rejstříkový soud (obchodní soud v Praze) k opravě smlouvy společenské, dle ní pak opovědi a příloh mimo jiné stran firmy vyloučením z ní slova »Ústav« a vůbec jasnější stylisaci celé firmy, ježto slovem »ústav« možno naznačiti pouze podnik většího slohu a značnějšího rozsahu, neboť nehledě k tomu, že zmíněného označení užívá se hlavně pro vědecké instituce povahy veřejnoprávní nebo zřízené a vydržované rozsáhlejšími, obecně uznanými korporacemi, v daném případě jedná se však o podnik celkem nepatrný, při němž celá stylisace firmy může vésti i v omyl, že se jedná o odborný institut vysokoškolský. Rekursu společnosti rekursní soud nevyhověl z těchto důvodů: Dle smlouvy společenské jest A. jediným jednatelem společnosti a hlavním společníkem se vkladem 18.000 K, kdežto druzí dva společníci účastní jsou na podniku poměrně nepatrnými vklady po 1000 K. Dle toho řízen bude celý podnik jmenovaným jednatelem, tedy jedinou osobou. Není sice vyloučeno, by společnost s ručením obmezeným nesla ve firmě název »ústav«; avšak z ustanovení § 5, odst. 1. zákona ze dne 6. března 1906 č. 58 ř. z. plyne, že firma má odpovídati předmětu podniku a není proto přípustno, by si osvojovala takové označení, které ani předmětu, ani rozsahu podniku neodpovídá, a svádí k domněnce, že jde o podnik velkého rozsahu, ač veden jest jedinou osobou a s kapitálem v nejnižší dle zákona přípustné výši. Proto pojmenování »ústav« v tomto případě není vhodným. Předmětem podniku jest dle smlouvy společenské na venek porada při volbě zřízenců a dělníků, zkoušení jich způsobilosti a podávání posudku při organizaci vedení závodů obchodních a průmyslových. Byť i společníci a jednatel závodu měli v úmyslu provozovati tento podnik na základech vědeckých, není přesto název »vědecké závodní vedení« a zejména »laboratoř pro hospodářskou psychologii a nauku o závodním řízení« na venek dosti jasný a srozumitelný a neoznačuje dostatečně a srozumitelně pro širší veřejnost předmět podniku ve smlouvě výtčený (§ 5 citovaného zákona).

Nejvyšší soud dovolacímu rekursu pro nedostatek podmínek §u 16 nesp. řízení nevyhověl.

Čís. 169.

I když zůstavitel vydědil své dítě z důvodu, jenž není s to obstáti před zákonem, může toto požadovati pouze díl povinný.

Okolnost, že pisatel poslední vůle použil výrazu, zůstaviteli cizího, nevadí, jen když výrazem kryta je pravá vůle zůstavitelova.

(Rozh. ze dne 6. května 1919, Rv I 221/19.)

Barbora A., majitelka selské usedlosti, dostavila se k notáři a žádala ho, by sepsal její poslední vůli, řkouc, že chce uděliti dědici svého veskerého jmění syna Ondřeje a dceru Marii s vyloučením syna Martina,

protože dostal celý dvůr a je tím už odbyť. Notář sepsal pak poslední vůli, kde se praví: »Za universální dědice svého veškerého jmění ustanovuji své děti Ondřeje A. a Marii A-ovou stejným dílem. Svého třetího syna Martina A. opomím z toho důvodu, že postoupením, jemu našeho selského domu č. p. 8 v N. v nižší ceně, než jakou skutečně zahrnuje, svým otcovským i mateřským podílem, daleko jeho povinný podíl přesaňujícím, odbyť byl.« Sepsanou tuto poslední vůli přečetl notář v přítomnosti svědků pořizovatelce a tato k jeho dotazu, zda přečtená vůle odpovídala její vůli, prohlásila, že jest tato poslední vůle dobře. Po smrti Barbory A-ové přihlásili se za její dědice její děti Ondřej a Marie ze závěti, její syn Martin ze zákona. Byv odkázán na pořad práva se svým odporem proti platnosti závěti, podal Martin A. na své sourozence Ondřeje a Marii žalobu, již domáhal se výroku, že závěť Barbory A-ové je neplatnou a že pozůstalost po ní má se projednati dle zákonné posloupnosti, po případě pak, že žalobci přísluší alespoň díl povinný. Soud prvé stolice (krajský soud v Plzni) v první části žalobu zámítl, v druhé části (nárok na díl povinný) žalobě vyhověl. Rozsudek ten potvrzen soudem odvolacím i soudem nejvyšším, tímto mimo jiné z těchto důvodů: Dovolatel vyvozuje z té okolnosti, že ho matka v poslední své vůli bez důvodné příčiny pominula, vydělila, neplatnost posledního pořízení. Takovýto závěr nemá však v občanském zákoně žádné opory. Stanoví sice § 762 obč. zák., že zůstavitel v posledním pořízení své dítky obmysliti musí a že vydědění může se státi toliko z důvodů v § 768 obč. zák. vytčených — a takových zde vskutku není — než pominutí takového nepominutelného dědice nemá v zápětí neplatnost dotyčné poslední vůle, nýbrž toliko, že zkrácený dědic může domáhati se vyměření povinného dílu nebo jeho doplnění (§§ 775, 776, a 1487 tamtéž). Důvod, proč zůstavitel jedno ze svých dítek opomenul, jest proto pro platnost poslední vůle zcela lhostejným. Takovému dědici nepřísluší podíl dědický, nýbrž jen díl povinný. Nárok na přiznání a vyměření (doplnění) povinného dílu se žalobci výslovně přiznává, čímž se jeho nároky z uvedených předpisů plynoucí splňují. Vytýká-li dále dovolání, že ve spisu nalézají se slova, kterých, jak nesporno, pořizující neznala a nepoužila (jako příkladno: »universální«), nevadí to taktéž pravosti a platnosti poslední vůle, jen když se zjistí, že obsah spisu souhlasí s vůlí pořizujícího a že tuto správně vyjadřuje. Jednotlivá slova nepadají zde na váhu. Že pak pořizující mínila vskutku žalované ustanoviti za povšechné (»universální«) dědice, veškerý svůj majetek jim zanechat, vyplývá nepochybně též z opětovných pozdějších jejích projevů, jak vskutku odvolacím soudem bylo vzato za zjištěno.

Čís. 170.

»Dalšími výlohami, následkem porodu snad nutnými« míněny jsou v §u 167 obč. zák. jen takové výlohy, jež porod jako takový měl bezprostředně v zápětí.

(Rozh. ze dne 6. května 1919, Rv I 224/19.)

Opírajíc se o § 167 obč. zák. domáhala se A. na otci jejího mimomanželského děcka náhrady nákladů na opatření dětského kočárku, prádla a